

Valdes sēdē 27. decembrī

Par naktssargu un kurinātāju pieņemts Jānis Ziraps. Viņa darba vieta ir «Svikās».

Par lopkopēju strādā Ivars Sveicars.

Par strādnieku būvbrigādē pieņemts Gints Rullis.

Sodīti darba kavētāji, kuriem nebija nosaukuma attaisnojoša iemesla. Zīgurds Alasi maksāja 10 rubļus par 28. februāri, Aleksandrs Ulasevičs — 20 rubļus par 28. un 29. novembri, Jānis Jekabsons — 20 rubļus par 26. un 27. novembri, kā arī Vilnis Trafimovs — 20 rubļus par 20. un 21. decembri.

21. decembrī traktora patvaļīga izmantošana bijusi Vladimira Supes intereses. Kopsaimniecība no viņa darba algas par to ieturējusi 31,50 rubļu.

Varam aprēķināt prēmijas

Katrs kopsaimniecībā strādājošais par pērnā gada rezultātiem saņems 0,15 rubļus par katru nopelnīto rubli. Brangāk prēmēs grūtā lopkopības darba veicējs — 0,225 rubļi par peļņas rubli.

Kopsummā izmaksās 153187 rubļus.

No gada piemaksas — atskaitīt

Kā parasti, par dažādiem pārkāpumiem — disciplīnas neievērošanu, darba kavēšanu utt. — dažiem tiek samazināta gada piemaksa. Lūk, cik kuram tas izmaksā rubļos:

Samazināts par 100 %

J. Aldiņam — 451,84, M. Daģei — 308,02, Aivaram Darvam — 547,26, J. Džeriņam — 308,69, Armandam Darvam — 401,92, A. Jansonam — 404,18, Z. Jeģeram — 679,21, B. Kalniņam — 172,17, U. Kalniņam — 673,07, M. Mūkinai — 190,84, J. Solovjovam — 569,80, V. Semjonovam — 830,45, A. Ulaševičam — 434,81, J. Vitkovskim — 774,03, V. Vasilevskim — 629,63, J. Veidem — 800,91, A. Bernātam — 467,23, V. Supem — 129,34, V. Kokarevičam — 16,27.

Samazināts par 50 %

Jānim Eģitim — 350,16, Jurim Eģitim — 441,27, I. Grišjānim — 249,29, E. Kasparānam — 478,31, P. Osim — 254,82, U. Silīņam — 269,74, N. Sprangalim — 387,64, K. Sletinsonam — 169,14, V. Trafimovam — 226,13, N. Ūdalovam — 247,27, A. Daugišam — 120,72, J. Fokerotam — 258,83.

Vienam cilvēkam — B. Mirjugiņam — samazinājums noteidīts 75 procentu apmērā — tas ir 329 rubļi.

Lūk, mīļie grēkāju dzīvesbiedri, tā, lūk, tā naudiņa rīpot! Varētu būt, bet nav.

KULTŪRAS NAMA PASĀKUMI

13. janvārī plkst. 20.00

Režisora G. Cilinska jaunā mākslas filma «Vilkaču mantinieci» pēc trimdas latviešu rakstnieces Ilonas Leimanis romāna.

Galvenajās lomās: Zane Jančevska, Andress Vinjaņinovs, Gunars Cilinskis, Dace Evers, Eydāls Valters u. c. Ieeja — 3 rbļ.

18. janvārī

Karnevāls.

26. janvārī plkst. 18.00

VDT izrāde «Meldermeitiņa».

Uzmanību: top paju sabiedrība!

Mūsu Vaidavas pagasta teritorijā ir apstiprinātas 50 zemnieku saimniecības. Praktiski puse lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir pārgājusi individuālo saimniekotāju rīcībā.

Diemžēl situācija parāda, ka lopu skaita pieaugums pašlaik vēl nav atbilstošs šīm platībām — zemnieku varēšana vēl nav tik lielda. No šāda fakta savukārt izriet secinājums, ka varētu ciest zemes auglība: kur gan citur, ja ne no sava lopiņa, zemnieki cer gūt mēslolojumu? Tā vien šķiet, ka skats atkal varētu būt vērst uz tās pašas kopsaimniecības pusi. «Vaidavas» ekonomiskā politika ir zemniekus atzīstosa, ja vien varēsīm, palīdzesim, Auglību zaudēt nedrīkstam. Tas ir viens no iemesliem, kamdēļ mūsu zemes platības gan sarūk, bet lopu skaits neko daudz mazumā neiet. Interesenti var ieskatīties sekojošā tabulā:

Nosaukums	1988. gadā	1990. gadā	Samazinājums
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	2992 ha	1845 ha	38%
Slaucamās govīs	726	600	16%
Ataudzējamie jaunlopi (liellopi)	1240	1125	9%
Nobarojamie liellopi	1830	1695	
Cūkas	1600	1800	+12%
Uz 100 ha zemes — nosacītās liellopu vienības	61	92	

No nelielās tabuliņas ir redzams, ka lopu skaits uz platības vienību ir pieaudzis, būtībā tas ir palicis tikpat prāvs, cik «Vaidavas» vecajos laikos. Tātad arī nepieciešams lopbarības daudzums ir tāds pats, kādu centāties sarazot visus iepriekšējos gadus. Kā tad mums tas izdodas? Lai to redzētu, izpētīsim vēl vienu salīdzinošu tabuliņu. Mērvienība — tonnās.

Lopbarības veids	1988. gadā	1990. gadā
Siens	1739	1242
Skābsiens	1130	688
Lopbarības bietes	1900	2020
Kukurūzas skābbarība	3226	2122
Graudi spēkbarībai	1058	974
Salmi	1330	1060

Pateicību pelna tie savzemnieki, kuri, apzinoties savu šibrīža varēšanu, kā arī aprēķinot savstarpējo izdevīgumu, daļu zemes jāva apsaimniekot kopsaimniecībai vai arī paši uz tās audzēja lopbarību, ko pārdot «Vaidavai». Tā, kopā ņemot, iznāca sadarbība, kas augkopības un lopkopības produkcijas summā dod labu rezultātu, ļauj intensīvāk izmantot zemes platības.

Diemžēl apmierinājumam nav pamata, jo kopsaimniecības lopkopības rādītāji tomēr nav prāvi. Lūk, dati, kas to apliecina:

Rādītājs	1988. gadā	1990. gadā
Izslaukums no govīs	4060	3780
Dzīvsvara pieaugumi: cūkām	654	691
govīm	465	480

Bet visvairāk kopsaimniecībā mūs neapmierina attieksme pret ražošanas līdzekļiem. Tas ir — pret ēkām, inventāru, iekārtām, lauksaimniecības mašīnām u. c. kopējo īpašumu. Kā nevēlamies, tā nevēlamies strādāt ar lauciniekiem raksturīgo godprātību.

Tie gan ir jautājumi, par kuriem laikiem spriežam visu laiku, kamēr vien pastāv kolhozs. Ir jau cilvēki, kam par šīm lietām sāp sirds, kam darba tikums vēl ir dzīvs un svešs. Bet viņi, diemžēl, iejūgti viena aizjūgā ar tiem, kuriem viss allaž ir vienalga. Tā veidojas līdzināšanās uz vidējo līmeni, kurš, par nelaimi, nokļūst

vienaldzīgā vairākuma ietekmē. Attieksmi pret darbu kopsaimniecībā nav spējušas izmainīt ne vilgīgas darba samaksas formas, ne visādas jaunas sistēmas kolhoza saimniekošanas reorganizācijā. Attiek tikai paskatīties uz ražām piemājas darzos un uz lopiem personiskajās kūtiņās, lai taptu skaidrs, ka nekādas jaunas sistēmas nav jāizdomā. Ja ir stimulē strādāt, tad prasme rodas pati no sevis. Mēdz jau būt labi darba rezultāti, ja darba vadītājs ir talantīgs un gana prasīgs. Bet arī tad speciālistam reti iznāk pilnībā nodoties tehnoloģiskām problēmām vai organizatoriskiem mēģinājumiem. Lielākoties ir jāpierāda nepieciešamība strādāt.

Bez tam kopsaimniecībā mēdz būt neapmierinātība ar to, ka darba algas nav pietiekoši augstas. Bet kā gan lai tās būtu augstas, ja darbs nav ražīgs un peļņa nāk gausi? Katrs veic tikai kaut kādas šauras funkcijas un kopējo atbildību neizjūt. Gada laikā viens vārdietis kolhoza saražo bruto produkciju apmēram par 13400 rubļiem. Zemnieku saimniecība ar astoņām slaucamām govīm vien varētu dot apmēram 9,6 tūkstošus rubļu (ja rēķinām nodotānaī 3 t piena no govīs pie bāzes tauksatura 3,5 procenti par 400 rubļiem tonnā). Pārējo lopkopības un augkopības produkciju pierēķiniet paši un padomājiet, ka savzemnieki paši veic visus darbus, arī kārtības uzturēšanu (tie, kuri kārtību ciena). Tas gan nenozīmē, ka uzreiz būtu jānācietina kolektīvā ferma un strādāšana lielākā pulkā. Vienkārsi it visur ir jāatrod īpašnieks un katram kolektīvam priekšgalā vajadzīgs līderis.

Visas šīs domas, ko esmu te izklāstījis un vēl citi, līdzīgi apsverumi, ir mudinājuši mūs sākt paju sabiedrības izveidošanu. Tās faktiskais uzdevums ir sabiedriskā īpašuma privatizācija.

Kādēļ ir nolēmts tā darīt?

Pirmkārt. Nedrīkstam pieļaut, ka, veidojoties zemnieku saimniecībām, izputētu lielās fermas, remontdarbnīcas, kalte, pagrabs, galdniecība u. c. Par to es te jau rakstīju.

Otrkārt. Kolhozu sabiedriskais īpašums sastāv no mantas, ko salika kopā kopsaimniecības veidotāji, kā arī no kopējām spēkiem radītās jaunradītās vērtības, kas iemiesota ēkās, mašīnās, dzīvokļos un tā tālāk.

Ja mēs gribam būt iespējami godīgi pret visiem (absolūti tas nekad nebūs iespējams), šos paju aprēķinus ir jārada. Aprēķināšanu sākam pērn aprīli, un oktobrī tā bija pabeigta. Šī darba rezultātā mums ir zināmi visu no kolhoza dibināšanas sākuma strādājošo cilvēku paju lielumi. Nākamais procesa solis ir aptauja, kuru redzāt laikrakstā. Mums visiem kopā jānoskaidro, ko gribam ar savu paju darīt, jo tā ir kolektīva lieta, tam pamatā ir brīvprātības princips. Jūsu katra domas ir nepieciešamas, lai darbam varētu piešķirt noteiktu turpinājuma virzību.

Savukārt grāmatvedība veic kolhoza visa īpašuma inventarizāciju ar domu, lai būtu redzama katra ražošanas objekta vērtība. Piemēram, kuts kopā ar lopiem, inventāru, tehniku, aprīkojumu utt. Tiek izstrādāti paju sabiedrības statūtu projekti, to uzdevums būs noteikt katru paju biedra pienākumus un tiesības, finansālās saistības, kā arī paju sabiedrības pārvaldes struktūru. Uzsvēru vēlreiz, ka tas ir tikai projekts, proti, jums apspriešanai domāts dokuments, kuru pieņems un apstiprinās jūsu pašu izvirzīti pilnvarotie.

Rezultātā būtu jānānāk pie nelielu kolektīvu saimniecību izveidošanas. Tas no sava vides virzītu pilnvarotos un valdes locekļus, kuru uzdevums būtu veikt darba organizācijas savstarpējo sakarību dibināšanu, cenu un pakalpojumu izmaksu noteikšanu. Katram šim kolektīvam grāmatvedībā būtu sava uzskaitē, kas dotu iespēju kontrolēt sava darba rezultātus. Tādas pārmaiņas nevar izdarīt uzreiz, jo to īstenošanai nepieciešami zināši un ar iniciatīvu apveltīti cilvēki. Tas viss ir apgūstams.

Sajā rakstā esmu devis situācijas vispārēju aprakstu, bet, kā tas veidosies konkrēti, tas būs redzams pēc aptaujas rezultātiem, statūtu apstiprināšanas un pilnvarotu sapulces. Esmu rakstījis, lai jūs informētu, lai radītu interesi par to, ko mēs darām. Ja rodas jautājumi, tad uzdodiet tos galvenajam grāmatvedim Laimonim Bušam, galvenajai ekonomistei Dzintrai Ulmanei vai man. Zinoši atbildētāji būs arī visi komisijas locekļi, kas strādā paju sabiedrības veidošanā.

GUNTIS PĪRAGS,

«Vaidavas» valdes priekšsēdētājs

Anketa 2. lappusē! AIZPILDIET, IZGRIEZIET UN SŪTĒT UZ KANTORI!

